

International Professional
Practices Framework

Prováděcí směrnice

Etický kodex – Integrita

1. Zásada Etického kodexu IIA: Integrita

Integrita interních auditorů vytváří důvěru, která je základním prvkem víry ve spolehlivost jejich úsudků.

Pravidla jednání

Interní auditori:

- 1.1. Budou vykonávat svoji práci čestně, s náležitou péčí a odpovědně.
- 1.2. Budou dodržovat zákony a budou poskytovat informace, které jsou vyžadovány ze zákona nebo profesí interního auditu.
- 1.3. Nebudou se vědomě zapojovat do jakýchkoli nezákonných aktivit nebo se zúčastňovat činností, které by diskreditovaly profesi interního auditu nebo organizaci.
- 1.4. Budou respektovat oprávněné zájmy organizace a její etické cíle a přispívat k jejich dosažení.

Začínáme

Mezinárodní standardy pro profesní praxi interního auditu vyžadují soulad s Etickým kodexem, který se skládá ze 4 zásad. Každá zásada je doplněna pravidly jednání, která musí interní auditori naplňovat, aby náležitě prokázali danou zásadu. Cílem této prováděcí směrnice je ukázat, jak dosáhnout souladu se zásadou integrity.

Integrita je základem dalších 3 zásad Etického kodexu IIA; jak objektivita, tak důvěrnost a kompetence, všechny závisí na zásadě integrity. Integrita také podporuje *Standardy*. Pravidla jednání související s jednotlivými zásadami Etického kodexu napomáhají interním auditorům uplatňovat danou zásadu v praktických normách chování.

Interní auditori včetně vedoucího interního auditu (CAE) mohou považovat za užitečné si pravidelně procházet IPPF, aby porozuměli očekáváním souvisejícími s termíny „náležitá péče“ a „odpovědnost“, tak jak jsou popsány v pravidle 1.1. Několik standardů a prováděcích směrnic tyto koncepty popisuje spolu se souvisejícími požadavky.

Z hlediska zavedení pravidel 1.2 a 1.3, interní auditoři se musí dobře seznámit se zákony a regulatorními požadavky souvisejícími s daným odvětvím a právním rámcem, ve kterém daná organizace působí. Z hlediska zavedení pravidla 1.4, interní auditoři mohou začít seznámením se s misí, cíli a etickými hodnotami organizace, které jsou obvykle obsaženy v ročních strategických plánech, zaměstnaneckých příručkách nebo v ostatní řídicí dokumentaci.

Přístupy využívané pro realizaci

Vedoucí interního auditu

Podle Standardu 2000 – Řízení interního auditu, CAE musí zajistit, aby útvar interního auditu dosahoval účelu a plnil odpovědnosti stanovené ve statutu interního auditu. Také musí zajistit, aby jednotliví členové útvaru postupovali v souladu s Etickým kodexem a se *Standardy*. Jako představitel útvaru interního auditu, CAE by měl podporovat kulturu integrity tím, že s ní bude vždy jednat a že bude postupovat v souladu s Etickým kodexem.

CAE také stanovuje zásady a postupy, kterými, podle Standardu 2040, řídí činnost útvaru interního auditu. Pokud jsou tyto zásady a postupy zavedeny, útvar interního auditu může prokazovat náležitou péči a odpovědnost. Aby CAE dosáhl informovanosti a zodpovědnosti, může po interních auditorech požadovat, aby písemně potvrdili, že se seznámili s těmito zásadami a postupy a pochopili je. Ve většině případů organizace shromažďuje podepsaná potvrzení vlastních pravidel jednání od všech zaměstnanců. Obdobně CAE může vyžadovat, aby interní auditoři písemně potvrdili svůj souhlas, že budou postupovat dle Etického kodexu IIA a v souladu se všemi ostatními etickými postupy, které se týkají daného útvaru interního auditu, jako například postupy týkající se zveřejnění střetu zájmů. Organizace a CAE mohou také zdůraznit důležitost integrity tím, že poskytují školení, které ukazuje roli integrity a ostatních etických zásad v každodenních činnostech; například prostřednictvím diskuse situací, které vyžadují nějaké etické rozhodnutí.

Účinné řízení útvaru interního auditu zahrnuje náležitý dohled (supervizi) nad prováděním zakázky a pravidelná posouzení výkonnosti interních auditorů. To je vhodná příležitost pro diskusi o způsobech, jakými může být integrita ohrožena, a jak ji aplikovat ve skutečných situacích. Například, dohled (supervize) zahrnuje schvalování pracovních programů před zahájením práce v terénu a prověření pracovní dokumentace zakázky a výsledků. Tyto činnosti jsou příležitostmi pro osoby vykonávající dohled, aby diskutovali všechny situace, které mohou vést ke zpochybnění integrity, a také aby vedli interní auditory. Dále by CAE měl udržovat takové pracovní prostředí, ve kterém interní auditoři cítí podporu při vyjadřování legitimních, na faktech založených pozorování, závěrů a názorů, a to i v případě, že nejsou příznivé.

Jednotliví interní auditoři

Integrita může být primárně považována za osobní vlastnost každého interního auditora, což může být překážkou jejího měření, vyžadování nebo zajištění. Jednoduše řečeno, od interních auditorů se očekává, že budou říkat pravdu a dělat správné věci, a to i v případě, že je to nepříjemné nebo obtížné nebo když by se vyhnutí správným krokům mohlo zdát jednodušším (např. zatajování nebo vyřazování zjištění ze zprávy o zakázce). Mezi nejlepší způsoby, jak identifikovat a měřit integritu pravděpodobně patří obeznamenost a pochopení pravidel Etického kodexu týkajících se integrity, Závazných směrnic IPPF a podpůrných postupů.

V souvislosti s pravidlem 1.1, interní auditoři by měli věnovat zvláštní pozornost informacím týkajícím se náležité péče a odpovědnosti, tak jak jsou popsány ve Standardu 1200 - Odbornost a náležitá profesní péče, ve Standardu 1220 - Náležitá profesní péče a v souvisejících prováděcích standardech a prováděcích směrnících. Pravidlo 1.2 vyžaduje, aby interní auditoři dodržovali zákony a poskytovali informace, které jsou vyžadovány ze zákona nebo profesí interního auditu. Pravidlo 1.3 explicitně vyžaduje, aby se interní auditoři vědomě nikdy nezapojovali do jakýchkoli nezákonných aktivit. Toto pravidlo jde nad rámec nezákonných činností a zahrnuje i takové jednání, které by mohlo diskreditovat profesi interního auditu nebo organizaci.

Výčet chování interních auditorů, které nemusí být nezákonné, ale může být považováno za diskreditační:

- Chování, které může být považováno za násilné, obtěžující nebo diskriminační.
- Neschopnost přijmout odpovědnost za učiněné chyby.
- Vydání nepravdivých zpráv nebo to umožnit jiným osobám.
- Lhaní.
- Vyjadřovat se o něčí kompetenci způsobem, který je klamavý, nepravdivý nebo zavádějící.
- Pomlouvání organizace, kolegů nebo jiných zainteresovaných osob, a to osobně nebo prostřednictvím médií (např. v publikacích nebo příspěvcích na sociálních sítích).
- Bagatelizace, zakrývání nebo neuvedení zjištění nebo neuspokojivých závěrů a hodnocení ze zpráv o zakázce nebo z celkových hodnocení.
- Nesoulad se *Standardy* a ostatními Závaznými směrnici IPPF:
 - Poskytování služeb interního auditu osobou, která není odborně způsobilá.
 - Poskytování služeb interního auditu bez uvedení narušení nezávislosti a objektivity.
 - Nabízení nebo zveřejnění důvěrných informací bez řádného schválení.
 - Tvrzení, že interní audit postupuje v souladu se *Standardy* v případě, že toto tvrzení není podpořeno výsledky programu pro zabezpečení a zvyšování kvality.¹
- Přehlížení nezákonných činností, které organizace může tolerovat nebo pardonovat.
- Používání titulu CIA nebo ostatních titulů, které již zanikly nebo byly odňaty.

Některé požadavky týkající se chování mohou být stanoveny v zásadách interního auditu a/nebo organizace (tj. zásady v oblasti lidských zdrojů nebo v právní oblasti). Kromě souladu s Etickým kodexem IIA a ostatními

¹ Pro více informací, viz Prováděcí směrnice 1321 - Užívání výrazu „Je v souladu s *Mezinárodními standardy pro profesní praxi interního auditu*.“

Závaznými směrnici IPPF, by interní auditoři měli postupovat v souladu s etickými zásadami, pravidly chování, stanovenými hodnotami organizace, a ostatními zásadami a postupy definovanými útvarem interního auditu a danou organizací. Dále se interní auditoři musí řídit zákony a regulatorními požadavky daného odvětví a právním rámcem, ve kterém daná organizace působí. CAE a interní auditoři by se měli snažit chovat způsobem, který nelze podrobit kritice.

Od interních auditorů se očekává, že budou přinášet přidanou hodnotu dané organizaci. Toto očekávání je stanoveno v Pravidle 1.4 Etického kodexu, které říká, že interní auditoři respektují oprávněné zájmy organizace a její etické cíle a přispívají k jejich dosažení. Tento aspekt integrity je zdůrazněn v Poslání interního auditu a prostřednictvím IPPF. Například by interní auditoři měli zvážit, jakým způsobem jsou strategie a cíle v souladu s posláním a hodnotami organizace, a měli by identifikovat příležitosti pro výrazná zlepšení procesů řízení a správy, řízení rizik a řídicích a kontrolních procesů.

Interní auditoři mohou podpořit porozumění Etickému kodexu a svou schopnost být v souladu s jeho zásadami tím, že se budou účastnit průběžného profesního vzdělávání / rozvoje zaměřeného na etická témata (CPE/CPD). IIA vyžaduje, aby držitelé jeho certifikátů a kvalifikací v každém vykazovaném období absolvovali školení etiky a potvrdili soulad s Etickým kodexem IIA. Profesionálové si musí udržovat aktuální znalost požadavků souvisejících s jejich titulem, protože jejich nesplnění může ohrozit používání tohoto titulu, a to až do doby, kdy je daný nedostatek odstraněn.

Přístupy využívané pro prokázání souladu

Vedoucí interního auditu

Jako součást zachování integrity CAE pravidelně udržuje program pro zabezpečení a zvyšování kvality interního auditu. Výsledky tohoto programu, včetně informací o případech nesouladu, předává vedení a orgánům společnosti, a to v souladu se standardy řady 1300. Tato evidence spolu se zásadami a postupy interního auditu také prokazuje, že CAE řídí útvar interního auditu způsobem, který podporuje jeho integritu. Soulad CAE se zásadami integrity a pravidly jednání může být nezávislým způsobem ověřen prostřednictvím programu zabezpečení a zvyšování kvality interního auditu.

Jednotliví interní auditoři

Interní auditoři a útvar interního auditu prokazují integritu tím, že postupují dle procesů, které podporují soulad se zásadou integrity a s vlastními pravidly jednání a prostřednictvím souladu se *Standardy*, zvláště s konkrétními standardy zmíněnými v této směrnici. Nesoulad může ukazovat na nedostatek integrity.

Deklarace podepsané jednotlivými interními auditory ukazují, že se interní auditoři zavázali jednat v souladu s etickými zásadami a pravidly jednání dané organizace, relevantními zákony a regulatorními požadavky a v souladu s Etickým kodexem IIA a ostatními Závaznými směrnici IPPF. CAE může navíc disponovat záznamy o účasti interních auditorů na seminářích, webinářích nebo schůzkách, kde byly diskutovány etické

záležitosti. Body získané v rámci CPE / CPD také poskytují důkaz o osobním závazku udržovat a zvyšovat etické povědomí.

Útvar interního auditu jako celek ukazuje integritu prostřednictvím pečlivého dohledu (supervize) nad zakázkami a prostřednictvím provádění sebehodnocení vyžadovaného Standardy. Dokumentovaný plán zakázek, pracovní dokumentace a výsledky průzkumů provedených po ukončení zakázky, které obsahují názory vedení a orgánů společnosti, mohou ukazovat, zda informace poskytované interními auditory jsou účelné a napomáhají organizaci při uskutečnění jejích cílů a zda jsou zprávy konstruktivní. Další měřítko výkonnosti mohou ukazovat, zda práce byly provedeny s náležitou péčí a odpovědně.

Uplatnitelnost a vymahatelnost etického kodexu

Interní auditoři si jsou vědomi, že Etický kodex se vztahuje jak na organizační útvary, tak na jednotlivce, kteří poskytují služby interního auditu. V případě členů IIA, držitelů nebo uchazečů o profesní certifikace IIA, porušení Etického kodexu budou vyhodnocena a následně bude postupováno dle Stanov a Administrativních směrnic IIA. Neuvedení určitého druhu jednání v Pravidlech jednání nevylučuje, aby takové jednání bylo považováno za nepřijatelné nebo diskreditační. Proto se člen, držitel certifikace nebo uchazeč o ni mohou stát subjektem disciplinární akce, která se vztahuje k jednání, které není explicitně definováno v Pravidlech jednání.

O Institutu

The Institute of Internal Auditors (The IIA) je nejvíce uznávanou autoritou, vzdělávací institucí a poskytovatelem standardů, doporučení a certifikací pro profesi interního auditu. Založen v roce 1941. The IIA dnes poskytuje servisní služby pro více než 190 000 členů ve více než 170 zemích a teritoriích. Globální centrála organizace sídlí v Lake Mary, Fla. Pro další informace navštivte www.globaliia.org.

O Prováděcích směrnících

Prováděcí směrnice, které jsou součástí Mezinárodního rámce profesní praxe IIA® (IPPF®), poskytují Doporučené pokyny (nepovinné) pro profesi interního auditu. Jsou navrženy s cílem napomáhat jak interním auditorům, tak útvarům interního auditu při zdokonalování svých schopností dosahovat souladu s *Mezinárodními standardy pro profesní praxi interního auditu*.

Prováděcí směrnice popisují přístupy a činnosti, které mohou být využity pro zavedení Závazných směrnic IIA., ale neposkytují podrobný popis programů, procesů, postupů nebo nástrojů.

Závazné směrnice poskytované IIA jsou dostupné na naší webové stránce www.globaliia.org/standards-guidance

Prováděcí směrnice přeložené do českého jazyka jsou dostupné na webu Českého institutu interních auditorů www.interniaudit.cz

O Etickém kodexu IIA

Etický kodex IIA se skládá ze dvou významných částí:

- Čtyř základních zásad pro profesi a praxi interního auditu.
- Pravidel jednání stanovených pro každou ze základních zásad, která popisují normy chování očekávaného od interních auditorů.

Cílem Etického kodexu IIA je podpora etické kultury v profesi interního auditu.

Úplné znění Etického kodexu je k dispozici na <https://na.theiia.org/standards-guidance/mandatory-guidance/Pages/Code-of-Ethics.aspx>.

Omezení odpovědnosti

IIA publikuje tento dokument pro informační a vzdělávací účely. Tento pomocný materiál není určen pro nalezení rozhodujících odpovědí na konkrétní individuální situaci. IIA doporučuje ve všech případech specifických situací vyhledat radu nezávislého odborníka. IIA nepřijímá žádnou odpovědnost za situace, kdy je výhradně spoléháno na tyto směrnice.

Copyright

Copyright © 2019 by The Institute of Internal Auditors, 1035 Blvd, Suite 401, Lake Mary, Florida 32746, USA. Veškerá práva vyhrazena.

„Vlastníkem autorských práv, kterým je The Institute of Internal Auditors, 1035 Blvd, Suite 401, Lake Mary, Florida 32746, USA, bylo uděleno povolení k uveřejnění tohoto překladu, který ve všech významných ohledech reprezentuje původní text, s výjimkou případů schválených změn. Žádná část tohoto dokumentu nesmí být v jakékoliv formě kopírována, ukládána v jiném vyhledávacím systému nebo přenášena elektronickým, mechanickým, fotokopírovacím, nahrávacím či jiným způsobem, bez předchozího písemného souhlasu IIA, Inc.“

K získání povolení k reprodukci tohoto materiálu prosím kontaktujte guidance@theiia.org.

Copyright® 2019 Český institut interních auditorů. Do českého jazyka přeložil Český institut interních auditorů (ČIIA), Institut IIA. K získání povolení k reprodukci tohoto materiálu prosím kontaktujte ciiia@interniaudit.cz. ČIIA publikuje tento dokument pro informační a vzdělávací účely. Tento pomocný materiál není určen pro nalezení rozhodujících odpovědí na konkrétní individuální situaci. ČIIA doporučuje ve všech případech specifických situací vyhledat radu nezávislého odborníka. ČIIA nepřijímá žádnou odpovědnost za situace, kdy je výhradně spoléháno na tyto směrnice.